

# ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

## ODLUKU

### O PROGLAŠENJU ZAKONA O OTOCIMA

Prolašavam Zakon o otocima, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 26. ožujka 1999.

Broj: 081-99-692/1  
Zagreb, 1. travnja 1999.

Predsjednik  
Republike Hrvatske  
**dr. Franjo Tuđman**, v. r.

## ZAKON O OTOCIMA

### I. TEMELJNE ODREDBE

*Interes Republike Hrvatske za osobitom zaštitom otoka*

#### Članak 1.

(1) Otoci kao hrvatsko prirodno bogatstvo, te nekretnine na otocima osobitoga nacionalnoga, povijesnoga, gospodarskog i ekološkog značenja, od interesa su za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu.

(2) Ovaj Zakon temelji se na načelima Nacionalnog programa razvitka otoka (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) i njime se uređuje upravljanje otočnim razvitkom na državnoj i županijskoj razini te na razini gradova, odnosno općina.

(3) Na odnose uređene ovim Zakonom primjenjuju se opći propisi, u svim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom.

*Razvrstavanje otoka u skupine*

#### Članak 2.

(1) Otoci se glede demografskog stanja i gospodarske razvijenosti razvrstavaju u dvije skupine.

(2) U prvoj skupini su sljedeći nastanjeni ili povremeno nastanjeni otoci: Unije, Susak, Srakane Vele, Srakane Male, Ilovik, Maun, Prvić (kvarnersko otočje), Goli, Sv. Grgur,

Premuda, Silba, Olib, Škarda, Ist, Molat, Dugi otok, Zverinac, Sestrunj, Rivanj, Rava, Iž, Ošljak, Babac, Vrgada, Prvić (šibensko otočje), Zlarin, Kaprije, Žirje, Veli i Mali Drvenik, Šćedro, Vis, Biševo, Sv. Andrija, Lastovo, Sušac, Vrnik, Mljet, Šipan, Lopud, Koločep, Lokrum, Kornati i otoci Žuto-sitske skupine.

(3) U drugoj su skupini svi nastanjeni otoci koji nisu razvrstani u prvu skupinu i poluotok Pelješac.

(4) Vlada Republike Hrvatske može na prijedlog Ministarstva razvitka i obnove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) svojom odlukom nenastanjene otoke razvrstati u prvu ili drugu skupinu, razvijeniije dijelove pojedinih otoka iz prve skupine uvrstiti u drugu, a na prijedlog predstavničkoga tijela obalno-otočnih županija i obalno-otočnih općina i gradova i uz prethodno mišljenje Ministarstva, nerazvijene dijelove pojedinog otoka iz druge skupine uvrstiti u prvu skupinu.

(5) U postupku donošenja Odluke iz stavka 4. ovoga članka, uvažavat će se mjerila iz stavka 1. ovoga članka.

## II. ODRŽIVI RAZVITAK OTOKA

### *Programiranje i planiranje održivog razvitka otoka*

#### Članak 3.

(1) Za otoke i otočne skupine koji čine jedinstvene prostorno-gospodarske cjeline prema ovome Zakonu donose se programi održivog razvitka otoka, odnosno otočnih skupina.

(2) Programima održivog razvitka otoka popisuju se i vrednuju ukupna prirodna i izgrađena bogatstva otoka, odnosno otočnih skupina, a osobito nekorišteno poljoprivredno zemljište i zgrade i određuje način njihovog čuvanja, odnosno potpunog i održivog korištenja u skladu s načelima i odrednicama Nacionalnog programa.

(3) Programu održivog razvitka otoka prilažu se prijedlozi ulaganja u otočno gospodarstvo kojima se prirodna i izgrađena bogatstva koriste u skladu s načelima i odrednicama Nacionalnog programa, te dokumentacija potrebna za davanje u zakup nekorištenog poljoprivrednog zemljišta. Prijedlozi gospodarskog ulaganja moraju obvezno sadržavati vrstu, opseg, smještaj i vijek proizvodnje dobara, odnosno obavljanja usluga te opis tehnologije koju treba koristiti.

(4) Programi održivog razvitka otoka i državni programi iz članka 27. ovoga Zakona, posebno se uvažavaju prilikom izrade prostornih planova koji se donose za područja obalno-otočnih županija, odnosno otočnih i obalno-otočnih gradova i općina.

(5) Program održivog razvitka obvezni je razvojni dokument obalno-otočnih županija i otočnih i obalno-otočnih gradova i općina.

#### Članak 4.

Sadržaj i metodologiju izrade programa održivog razvitka otoka propisuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva uz prethodno mišljenje Ministarstva financija te

ministarstva i državnih upravnih organizacija koji su predlagatelji državnih programa iz članka 27. ovoga Zakona.

*Otoci i otočne skupine za koje se donose programi održivog razvitka otoka*

Članak 5.

(1) Programi održivog razvitka otoka donose se za sljedeće otoke i otočne skupine:

1. Cres, Lošinj, Zeča
2. Lošinjski otoci (Unije, Srakane male i vele, Susak, Ilovik, Sv. Petar i Orjule vele)
3. Krk, Košljun, Prvić (Kvarnersko otočje), Plavnik i okolni otoci
4. Rab, Goli, Sv. Grgur i Dolin
5. Pag, Maun, Skrda i Vir
6. Premuda, Silba, Olib, Molat, Ist, Škarda
7. Iž, Rava, Zverinac, Tun, Sestrunj, Rivanj
8. Ugljan, Ošljak, Pašman, Babac, Vrgada i okolno otočje
9. Dugi otok, Lavdara i okolni otoci
10. Murter, okolni otoci, Kornati i Žutsko-sitska otočna skupina
11. Prvić (šibensko otočje), Tijat, Zlarin, Krapanj, Obonjan, Zmajan, Kaprije, Kakan i Žirje
12. Čiovo, Drvenik veli i Drvenik mali
13. Šolta i okolni otoci
14. Brač i okolni otoci
15. Hvar, Šćedro, Pakleni otoci
16. Vis, Biševo, Sv. Andrija i okolni otoci
17. Korčula, Badija, Vrnik i okolni otoci
18. poluotok Pelješac
19. Lastovo, Prežba, Mrčara, Kopište i Lastovnjaci
20. Mljet
21. Olipa, Jakljan, Šipan, Lopud, Koločep, Lokrum i Daksa,

22. medulinsko i vrsarsko otočje, Porer, Ćutin, Trstenik, Laganj, Dolfin, Oruda, Palaciol, Grujica, Morovnik, Blitvenica, Tri sestrice, Tajerske sestrice, primoštensko-rogozničko otočje, Mulo, Murvica, Pokonji dol, Pločica, Jabuka, Brusnik, otočje Palagruže, Sušac, Vrhovnjaci, Glavat, Sestrice (u Pelješkom kanalu), Sv. Andrija na pučini, Bobara, Mrkan, Molunat i okolni otoci

2) Programi održivog razvitka otoka izrađuju se tako da svaki otok u skupini obuhvaćenoj programom bude obrađen i kao sastavni dio skupine i zasebno.

#### *Izradba, donošenje i provedba programa održivog razvitka otoka*

#### Članak 6.

(1) Ministarstvo u suradnji s nadležnim tijelima obalno-otočnih županija te otočnih i obalno-otočnih gradova i općina izrađuje nacрте programa održivog razvitka otoka.

(2) Sredstva za izradbu programa održivog razvitka otoka osiguravaju se u državnom proračunu, a raspoređuje ih Ministarstvo.

#### Članak 7.

(1) Programe održivog razvitka otoka donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva, a uz prethodno mišljenje Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, Ministarstva turizma, Ministarstva kulture, Ministarstva gospodarstva, kao i obalno-otočnih županija te otočnih i obalno-otočnih gradova i općina.

(2) Ministarstva i predstavnička tijela obalno-otočnih županija te otočnih i obalno-otočnih gradova i općina, iz stavka 1. ovoga članka, dužna su dostaviti mišljenje u roku od 60 dana od dana dostave prijedloga programa održivog razvitka otoka iz stavka 1. ovoga članka. Ako predstavničko tijelo ne dostavi mišljenje u propisanom roku, smatrat će se da nema primjedbe na predloženi program.

#### Članak 8.

(1) Poslove provedbe programa održivog razvitka otoka obavljat će županijski uredi nadležni za poslove gospodarstva, a otočni i obalno-otočni gradovi i općine mogu za obavljanje tih poslova osnovati vlastitu pravnu osobu ili te poslove povjeriti drugoj pravnoj osobi koja je za to dokazano stručno sposobna.

(2) Ministarstvo u suradnji s ministarstvima iz članka 4. ovoga Zakona, promiče programe održivog razvitka otoka, usklađuje i nadzire njihovu provedbu i usklađuje rad nadležnih tijela obalno-otočnih županija kao i otočnih i obalno-otočnih gradova i općina te pravnih osoba koje obavljaju poslove značajne za provedbu programa.

### III. PROMETNO POVEZIVANJE OTOKA

#### *Sustav pomorskoga i cestovnog prijevoza*

#### Članak 9.

(1) Javni putnički i putničko-teretni prijevoz u linijskom prometu između otoka i kopna i u međuotočnom prometu, organizirat će se i usklađivati kao sustav pomorskog i cestovnog prijevoza, prema načelima Nacionalnog programa.

(2) Pomorski dio sustava iz stavka 1. ovoga članka organizirat će se tako da svaki naseljeni otok koji s kopnom nije povezan mostom, ima najmanje tri povratne veze s kopnom ili s većim naseljem, odnosno administrativnim središtem na drugom otoku, dnevno, od kojih su barem dvije brzobrodske. Dnevni raspored linija utvrdit će se uz prethodno pribavljeno mišljenje obalno-otočnih i otočnih općina i gradova.

(3) Cestovni dio sustava iz stavka 1. ovoga članka organizirat će se izgradnjom mostova koji će povezati određene otoke s kopnom i međusobno, dogradnjom unutarotočnih cestovnih mreža, te uvođenjem linija između otoka i kopna te u otočnom prijevozu.

(4) Osobe koje imaju prebivalište na otoku, koji je mostom povezan s kopnom, ne plaćaju mostarinu.

#### *Cijene javnoga otočnoga pomorskoga i cestovnoga putničkoga prijevoza*

##### Članak 10.

(1) Cijene javnoga pomorskoga prijevoza putnika i cijene javnoga cestovnog prijevoza na linijama koje povezuju otok s kopnom i otoke međusobno te cijene javnoga otočnoga cestovnog prijevoza ne smiju biti veće od cijena u prigradskom javnom prijevozu putnika na području Grada Zagreba.

(2) Učenici, studenti i umirovljenici i osobe starije od 65 godina koji imaju prebivalište na otoku, te zdravstveni djelatnici pri obavljanju redovnih i žurnih prijevoza bolesnika imaju pravo u javnom pomorskom prijevozu na besplatan prijevoz na linijama koje povezuju otok s kopnom, otoke međusobno i u javnom otočnom cestovnom prijevozu, što dokazuje učeničkom, odnosno studentskom iskaznicom, odnosno potvrdom o primitku posljednje mirovine i uvjerenjem o prebivalištu, odnosno osobnom iskaznicom.

(3) Cijene u javnom trajektnom prijevozu putničkih i teretnih vozila, mogu se određivati tako da cijene pomorskoga prijevoza putničkih i teretnih vozila ne budu veće od troškova goriva, vozila i cestarine koji bi nastao da su trajektne linije ceste, a utvrđivat će se Otočnim godišnjim programom Republike Hrvatske iz članka 30. ovog Zakona.

(4) Sredstva za naknadu dijela prihoda kojeg prijevoznici u pomorskom i cestovnom prijevozu ne ostvaruju zbog cijena utvrđenih prema odredbama stavaka 1. do 4. ovoga članka, osiguravaju se u državnom proračunu.

#### *Upravljanje i razvojno planiranje otočnih luka*

##### Članak 11.

(1) Za otočne luke otvorene za javni, međunarodni i domaći pomorski promet, u skladu s Nacionalnim programom, osigurava se usklađeno upravljanje i razvojno planiranje.

(2) Mjere za usklađivanje djelovanja lučkih uprava, kao i mjere za objedinjeno razvojno planiranje iz stavka 1. ovoga članka, uređuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva i Ministarstva pomorstva, prometa i veza, uz prethodno mišljenje Ministarstva obrane.

*Odobrenje za održavanje državnih linija u otočnom javnom putničkom brzobrodskom prijevozu*

Članak 12.

(1) Javni putnički brzobrodski prijevoz na državnim linijama koje povezuju obalu s naseljenim otocima i otoke međusobno, može se obavljati samo na temelju odobrenja koje daje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva pomorstva, prometa i veza.

(2) Brzobrodskim prijevozom iz stavka 1. ovoga članka smatra se prijevoz brodovima koji plove brzinom od najmanje 20 čvorova.

(3) Odobrenje za održavanje linija iz stavka 1. ovoga članka daje se na vrijeme od 5 godina, na temelju javnog natječaja koji raspisuje Ministarstvo pomorstva, prometa i veza.

(4) Ako se na natječaj za odobrenje održavanja linija iz stavka 1. ovoga članka javi više ponuditelja s istim uvjetima, prednost, sljedećim redoslijedom, imaju:

- brodar određen posebnim zakonom,
- brodar s prebivalištem na području obalno-otočnih županija,
- brodar sa sjedištem na području obalno-otočnih županija, osim brodara određenog posebnim zakonom

(5) Uvjete i postupak davanja odobrenja i prestanak njegova važenja, propisuje Vlada Republike Hrvatske.

(6) Radi pokretanja brzobrodskog prijevoza iz stavka 1. ovoga članka i otočnoga cestovnog prijevoza iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona, Ministarstvo može dio sredstava osiguranih u državnom proračunu za razvitak otoka usmjeriti za nabavu odgovarajućih brodova i autobusa i dati ih, na temelju javnoga natječaja, u zakup brodaru na području obalno-otočne županije, odnosno privatnom prijevozniku u javnom prijevozu s prebivalištem ili sjedištem na otoku.

IV. LOV I MALI RIBOLOV

*Zabrana unošenja divljači koja prirodno ne obitava na otoku, koncesije i zakup lovišta*

Članak 13.

(1) Na otocima se zabranjuje unošenje i uzgoj divljači koja prirodno ne obitava na otoku.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka divljač koja ne obitava na otoku može se unositi u otočno lovište samo u skladu s programima održivog razvitka i uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša, te uz prethodno

mišljenje županijskog ureda za gospodarstvo županije na čijem je području ustanovljeno lovište.

(3) Ministar poljoprivrede i šumarstva dužan je osigurati da se lovnogospodarskim osnovama za lovišta na otocima, Programom uzgoja divljači na otocima i Programom zaštite divljači na otocima na odgovarajući način zaštiti poljoprivredna djelatnost na otocima i pružanje osnovnih turističkih usluga.

(4) Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva dužno je na zahtjev korisnika otočnog zemljišta na kojem je ustanovljeno ograđeno ili otvoreno lovište, provesti odgovarajući postupak za uklanjanje, odnosno smanjenje broja divljači koja dokazano čini štetu ili priječi razvitak poljoprivrede i turizma određen programom održivog razvitka otoka, ako ostale mjere utvrđene Zakonom o lovu ("Narodne novine", br. 10/94., 22/94. i 44/98.) nisu dovoljno učinkovite ili bi poduzimanje takvih mjera bilo gospodarski neopravdano.

(5) Koncesija na pravo lova kao i pravo zakupa lovišta na otocima može se dati isključivo domaćim fizičkim i pravnim osobama, s tim da prednost, s istim uvjetima, imaju fizičke, odnosno pravne osobe koje na otoku obavljaju poljoprivrednu djelatnost, iz članka 16. ovoga Zakona.

(6) U slučaju da fizička ili pravna osoba koja protivno odredbama ovoga članka unese na otok divljač koja tamo prirodno ne obitava, dužna je tu divljač ukloniti ili će biti uklonjena o njegovu trošku.

#### *Odobrenje za mali ribolov bez naknade*

#### Članak 14.

(1) Fizičkoj osobi s prebivalištem na otoku koja ima odobrenje za obavljanje maloga ribolova, izdat će se posebna potvrda na temelju koje smije obavljati mali ribolov bez obveze plaćanja naknade (u daljnjem tekstu: posebna potvrda).

(2) Posebnu potvrdu izdaje područna jedinica Ministarstva poljoprivrede i šumarstva.

(3) Posebna potvrda izdaje se ovlašteniku za tekuću kalendarsku godinu nakon predočenja odobrenja za obavljanje maloga ribolova i osobne iskaznice.

### V. GOSPODARSKI RAZVITAK OTOKA I DRŽAVNE POTICAJNE MJERE

#### *Poticanje djelatnosti koje otočni razvitak čine održivim*

#### Članak 15.

Djelatnosti koje Nacionalni program i programi održivog razvitka određuju kao djelatnosti koje čine otočni razvitak održivim, podupire Država, a osobito ekološku poljoprivrednu proizvodnju na postojećim i novim nasadima na otvorenom i u zaštićenim prostorima (maslinarstvo, vinogradarstvo, sredozemno voćarstvo, uzgoj i prerada ljekovitog i aromatičnog bilja, povrćarstvo); ekstenzivno i poluintenzivno ovčarstvo i kozarstvo; pčelarstvo; preradu poljoprivrednih proizvoda u namirnice sa zaštićenim zemljopisnim podrijetlom (proizvodnja ovčjih i kozjih sireva, proizvodnja meda i ostalih pčelarskih

proizvoda, proizvodnja stolnog grožđa, proizvodnja vrhunskih i drugih kvalitetnih vina, konzerviranje maslina i proizvodnja maslinovog ulja vergine i extra vergine, sušenje, konzerviranje i prerada voća, proizvodnja farmaceutskih i kozmetičkih poluproizvoda i proizvoda); školjkarstvo; ulov plave ribe, a na području vanjskog ribolovnog mora i bijele ribe; mrijest, uzgoj i prerada ribe i drugih morskih organizama; trgovina ribom; ronilaštvo; uzgoj, selektivno i kontrolirano vađenje, obrada i konfekcioniranje koralja i spužvi; kamenarstvo; klesarstvo; proizvodnja morske soli; jedrarstvo; proizvodnja ribarskih oruđa; lončarstvo; izrada posebnih otočnih suvenira i ostalo obrtništvo; turizam održivih razmjera u novim i u postojećim obnovljenim i prenamijenjenim objektima; posebni oblici turizma (seoski, nautički, kongresni, ronilački i sl.); mala brodogradnja; proizvodnja brodske opreme i remont brodova; proizvodne djelatnosti koje uključuju znanstveno-tehnološka istraživanja; informatička djelatnost; industrijska proizvodnja završnog stupnja prerade, uključujući proizvodnju gotovih tekstilnih proizvoda; graditeljstvo; unutarnja i vanjska trgovina; pomorski, otočni cestovni i zračni prijevoz; umjetničke radionice, radionice za obnovu kulturne baštine, kao i djelatnost privatnih, te humanitarnih i sličnih nevladinih ustanova socijalne skrbi i zdravstva.

### *Hrvatski otočni proizvod*

#### Članak 16.

Otočni proizvođači određenih poljoprivrednih proizvoda i namirnica osobite vrsnoće i zaštićenoga zemljopisnog podrijetla, te proizvođači posebnih otočnih suvenira i proizvoda ostalog otočnog obrtništva, mogu pod određenim uvjetima označavati svoje proizvode oznakom "hrvatski otočni proizvod".

#### Članak 17.

(1) Radi zaštite proizvoda određenoga zemljopisnog podrijetla s oznakom "hrvatski otočni proizvod", na otocima će se odrediti i imenovati područja njihova uzgoja.

(2) Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva određuje proizvode koji na temelju autohtonog podrijetla i osobite vrsnoće mogu nositi naziv "hrvatski otočni proizvod" i za te proizvode područja njihova uzgoja, uvjete uzgoja, prerade i skladištenja, te propisuje postupak davanja odobrenja za korištenje te oznake.

(3) Ministarstvo gospodarstva može odrediti i osobnosti koje moraju imati posebni otočni suveniri i proizvodi ostalog otočnog obrtništva koji mogu nositi naziv "hrvatski otočni proizvod", te propisuje postupak davanja odobrenja za korištenje te oznake.

#### Članak 18.

(1) Pružatelji turističkih usluga na otocima koji imaju prebivalište, odnosno sjedište na otoku mogu pod određenim uvjetima promicati svoje usluge s oznakom "hrvatski otočni turizam".

(2) Ministar turizma određuje osobitosti koje moraju imati turističke usluge na otocima da bi ih njihovi pružatelji mogli promicati kao "hrvatski otočni turizam", te propisuje postupak davanja odobrenja za korištenje te oznake.

### *Povjerenstvo za otoke*

## Članak 19.

(1) Radi obavljanja poslova nadzora svrhovitoga gospodarskog korištenja otočnoga poljoprivrednog zemljišta i zgrada, te kredita otočnim ulagačima uz povlaštene uvjete, obalno-otočna županija osniva Povjerenstvo za otoke (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Propis o sastavu i zadaćama Povjerenstva donosi ministar poljoprivrede i šumarstva uz suglasnost ministra pravosuđa, ministra gospodarstva i ministra turizma.

### *Davanje kredita otočnim ulagačima uz povlaštene uvjete*

## Članak 20.

(1) U državnom se proračunu osiguravaju sredstva koja se posredovanjem Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) i na temelju posebnog programa te banke koriste isključivo za kreditiranje fizičkih i pravnih osoba koje na otocima započinju ili proširuju djelatnosti određene člankom 15. ovoga Zakona i sukladne su s programima održivog razvitka otoka.

(2) Krediti za započinjanje ili proširivanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka daju se pod uvjetima povoljnijima od tržišnih.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka dio transfera iz državnog proračuna za razvitak otoka usmjerava Ministarstvo na temelju godišnjeg programa kojeg donosi ministar, sukladno s Otočnim godišnjim programom iz članka 30. ovoga Zakona.

## Članak 21.

(1) HBOR za namjenu iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona može iznimno pribavljati sredstva i na način propisan člankom 3. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak ("Narodne novine", br. 33/92., 76/93. i 108/95.).

(2) U Otočnom godišnjem programu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Otočni godišnji program) iskazuju se sredstva HBOR-a, za namjenu iz članka 20. ovoga Zakona, za sljedeću godinu, kao i uvjeti kreditiranja iz članka 22. ovoga Zakona.

## Članak 22.

(1) Posebnim programom HBOR-a iz članka 20. ovoga Zakona određuju se najviša kamata, najdulji rok povrata i vrijeme počeka te ostali uvjeti po kojima se daju krediti za namjene iz članka 20. ovoga Zakona.

(2) Uvjeti kreditiranja iz stavka 1. ovoga članka ne mogu biti povoljniji od uvjeta koje HBOR utvrđuje prilikom kreditiranja sličnih ulaganja na područjima posebne državne skrbi određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi ("Narodne novine", br. 44/96., 57/96. i 124/97.).

(3) Posebnim programom HBOR-a iz članka 20. ovoga Zakona utvrdit će se povoljniji uvjeti kreditiranja na otocima prve skupine iz članka 2. stavka 2. u odnosu na otoke druge skupine iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona.

## Članak 23.

Poslovne banke koje odredi HBOR daju kredite za namjene iz članka 20. ovoga Zakona na osnovi zahtjeva fizičkih i pravnih osoba i uz prethodno mišljenje Povjerenstva iz članka 19. ovoga Zakona. Ukoliko poslovna banka ne odobri zahtjev za davanje kredita dužna je o tome obavijestiti HBOR i obrazložiti odbijanje.

## Članak 24.

(1) Poslovna banka iz članka 23. ovoga Zakona sklapa s korisnikom kredita ugovor o kreditu. Ugovor o kreditu sadrži uvjete korištenja i vraćanja kredita te izjavu korisnika kredita kojom dopušta osnivanje založnog prava na stvari i prava iz ulagačkog pothvata za koji je odobren kredit i na drugu imovinu.

(2) Za otplatu kredita fizičkim i pravnim osobama iz članka 23. ovoga Zakona, u slučaju kada sredstva osiguranja iz stavka 1. ovoga članka nisu dostatna za osiguranje kredita, a korisnik kredita nema drugih mogućnosti osiguranja kredita, garanciju daje Hrvatska garancijska agencija.

## Članak 25.

O korištenju kreditnih sredstava za namjene iz članka 20. stavak 1. ovoga Zakona, HBOR je dužan voditi poseban očevidnik.

### *Naknada za postojeća i nova radna mjesta*

## Članak 26.

(1) Poslodavci koji imaju prebivalište, odnosno sjedište na otocima, imaju pravo na posebnu naknadu po uposleniku s prebivalištem na otoku.

(2) Poslodavci iz stavka 1. ovoga članka sa sjedištem na otocima prve skupine, iz članka 2. stavak 2. ovoga Zakona, imaju pravo na veću naknadu od poslodavaca sa sjedištem na otocima druge skupine, iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Visina naknade iz stavka 1. ovoga članka iskazuje se u Otočnom godišnjem programu.

(4) Uvjete i način isplate naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske.

## VI. DRŽAVNI PROGRAMI RAZVITKA OTOKA

### *Predlaganje, donošenje i provedba državnih programa razvitka otoka*

## Članak 27.

(1) Vlada Republike Hrvatske donosi državne programe razvitka otoka (u daljnjem tekstu: državni programi).

(2) Državni programi iz stavka 1. ovoga članka donose se za sljedeća područja aktivnosti: uređenja otočnih poljoprivrednih zemljišta; postupanja s otočnim krutim otpadom; pomorsko-

cestovnog povezivanja otoka s kopnom, otoka međusobno i unutarotočnog cestovnog povezivanja; osuvremenjivanja otočnih poljskih, šumskih i protupožarnih puteva; izgradnje otočne infrastrukture za zrakoplovni i helikopterski prijevoz i poticanja razvitka otočnoga zračnog prijevoza; vodoopskrbe otoka; odvodnje otočnih otpadnih voda; elektroopskrbe otoka; otočnih telekomunikacija; turističkog razvitka otoka; razvitka otočnoga gospodarstva; zdravstvene zaštite na otocima; predškolskog odgoja i osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja na otocima; visokoškolskog obrazovanja, znanstvenih istraživanja, razvitka tehnologija i instrumenata na otocima; obrazovanja i osposobljavanja za obrtnička zanimanja na otocima; kulturnog razvitka i proučavanja, zaštite i očuvanja otočne kulturne baštine; zaštite prirode i okoliša otoka; socijalne skrbi na otocima; uređenja posjedovne i vlasničkopravne evidencije (katastar, zemljišne knjige).

(3) Radnje oko uređenja posjedovne i vlasničke evidencije koje u suradnji s Državnom geodetskom upravom, Ministarstvom pravosuđa i Ministarstvom na svom području poduzimaju otočne općine i gradovi, dio su provedbe Državnoga programa uređenja posjedovne vlasničkopravne evidencije iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Državni programi moraju sadržavati proveditelje programa, izvore financiranja i dinamiku provođenja.

## Članak 28.

(1) Godišnji iznos sredstava za provedbu državnih programa koji se donose za područja aktivnosti: izrada prostornih planova i uređenja otočnih poljoprivrednih zemljišta; postupanja s otočnim krutim otpadom; pomorsko-cestovnog povezivanja otoka s kopnom, otoka međusobno i unutarotočnog cestovnog povezivanja; osuvremenjivanja otočnih poljskih, šumskih i protupožarnih puteva; izgradnje otočne infrastrukture za zrakoplovni i helikopterski prijevoz i poticanja razvitka otočnoga zračnog prijevoza, osigurava se u državnom proračunu, u dijelu koji ne mogu osigurati obalno-otočne županije, općine i gradovi.

(2) Godišnji iznos sredstava za provedbu državnih programa koji se donose za područja aktivnosti: vodoopskrbe otoka; odvodnje otočnih otpadnih voda; elektroopskrbe otoka; otočnih telekomunikacija, osiguravaju pravne osobe u državnom vlasništvu ili pretežitom državnom vlasništvu koje predlažu i provode te programe. Za provedbu ovih programa, godišnji iznos sredstava osigurava se i u državnom proračunu i to u dijelu koji ne mogu osigurati navedene pravne osobe.

(3) Godišnji iznos sredstava za provedbu državnih programa koji se donose za područja aktivnosti: turističkog razvitka otoka; razvitka otočnog gospodarstva; zdravstvene zaštite na otocima; predškolskog odgoja i osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja na otocima; visokoškolskog obrazovanja, znanstvenih istraživanja, razvitka tehnologija i instrumenata na otocima; obrazovanja i osposobljavanja za obrtnička zanimanja na otocima; kulturnog razvitka i proučavanja, zaštite i očuvanja otočne kulturne baštine; zaštite prirode i okoliša otoka; socijalne skrbi na otocima; uređenja posjedovne i vlasničkopravne evidencije (katastar, zemljišne knjige), osigurava se u državnom proračunu.

(4) U državnom proračunu za svaku godinu, u razdjelu svakoga pojedinog ministarstva i državne upravne organizacije, koji su u pojedinom državnom programu utvrđeni za provedbu tog programa, na posebnoj poziciji iskazuju se sredstva za otoke, prema stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka.

## Članak 29.

Izradbu i provedbu državnih programa usklađuje Ministarstvo.

### *Otočni godišnji program*

## Članak 30.

(1) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Otočni godišnji program najkasnije do 30. listopada za sljedeću godinu.

(2) Otočni godišnji program sadrži poslove i zadatke koje u sljedećoj godini treba obaviti Ministarstvo, HBOR te provoditelji državnih programa iz članka 27. ovoga Zakona, zatim mjere razvojne politike sukladno s ovim Zakonom i prijedlog potrebnih proračunskih sredstava, kao i druge sadržaje prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Kod utvrđivanja prijedloga sredstava državnog proračuna za financiranje provedbe državnih programa iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona, Vlada Republike Hrvatske uvažavat će obujam i strukturu proračuna pojedinih obalno-otočnih županija i otočnih i obalno-otočnih gradova i općina, te broj i stupanj razvijenosti njihovih otoka.

(4) U izradbi prijedloga Otočnoga godišnjeg programa obvezatno surađuju predlagatelji, odnosno provoditelji državnih programa iz članka 27. ovoga Zakona.

## VII. OSTALE DRŽAVNE POTICAJNE MJERE

### *Najam zgrada i stanova u državnom vlasništvu na otocima*

## Članak 31.

(1) Državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne uprave, tijelima sudbene vlasti, oružanim snagama i drugim državnim tijelima, djelatnim vojnim osobama, zaposlenicima u upravnim tijelima i službama jedinica lokalne samouprave, službenicima i namještenicima u javnim službama, kojima se plaće osiguravaju u državnom proračunu ili u odgovarajućim izvanproračunskim fondovima, te zdravstvenim djelatnicima koji su zaposleni ili prihvaćaju zaposlenje i imaju prebivalište na otocima, a nemaju u vlasništvu stan ili kuću na otoku, daju se stambeni krediti ili se daju u najam napuštene zgrade i stanovi na otoku koji su do stupanja na snagu ovoga Zakona u vlasništvu države, uz zaštićenu najamninu određenu posebnim propisom, odnosno najamninu u visini troškova upravljanja i održavanja zgrade, odnosno stana.

(2) Stambeni krediti osobama iz stavka 1. ovoga članka daju se prema odredbama Zakona o Fondu za dugoročno financiranje stanogradnje uz potporu države ("Narodne novine", br. 109/97.).

(3) Osoba iz stavka 1. ovoga članka nakon 10 godina korištenja zgrade, odnosno stana, stječe vlasništvo odnosno zgrade, odnosno stana.

### *Služnost plodouživanja, prodaja, darovanje i zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na otocima*

## Članak 32.

Na služnost plodouživanja, prodaju, darovanje i zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na otocima, sukladno se primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o područjima posebne državne skrbi.

### *Povlastice u potrošnji vode*

## Članak 33.

(1) Domaćinstva čiji članovi imaju prebivalište na otoku, plaćaju vodu koju vodovodom, vodonoscem ili cestovnim vozilom dobavljaju isporučitelji komunalne usluge koji obavljaju vodoopskrbu otoka, po cijeni 20% nižoj od prosječne cijene vode u Republici Hrvatskoj iz prethodne godine i to samo za potrošnju do 150 m<sup>3</sup> godišnje potrošnje vode po domaćinstvu.

(2) Vodu utrošenu preko količine utvrđene u stavku 1. ovoga članka, domaćinstva čiji članovi imaju prebivalište na otoku, plaćaju po cijeni koju određuje isporučitelj komunalne usluge zadužen za vodoopskrbu otoka.

(3) Sredstva za nadoknadu dijela prihoda kojeg isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja vodoopskrbu otoka, ne ostvari radi naplaćivanja cijene vode iz stavka 1. ovoga članka, osiguravaju se u državnom proračunu.

(4) Prosječnu cijenu vode u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini utvrđuje Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja i objavljuje do 30. siječnja tekuće godine.

(5) Dio prihoda koji isporučitelji komunalne usluge iz stavka 1. ovoga članka ne ostvare radi naplaćivanja povlaštene cijene vode, nadoknađivat će se prema postupku koji će propisati Ministarstvo financija.

### *Naknada za iskorištavanje nafte i plina*

## Članak 34.

(1) Naknada za iskorištavanje nafte i plina na području obalno-otočnih ili otočnih gradova i općina, iznosi 3% od ukupnoga prihoda ostvarenog njihovom prodajom.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka prihod je Republike Hrvatske, a ustupa se općini ili gradu na čijem području se obavlja eksploatacija i koristi se za poticanje djelatnosti iz članka 15. ovoga Zakona, za zaštitu i čuvanje okoliša i za provedbu državnih programa iz članka 27. stavak 2. ovoga Zakona.

### *Ustrojavanje zajedničkog otočnog tijela, odnosno pravne osobe za komunalnu djelatnost*

## Članak 35.

(1) Na otoku koji ima dva ili više gradova, odnosno općina i na čijem se području proteže sustav komunalne infrastrukture koja čini jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu, obalno-otočna županija kojoj pripada taj otok u okviru svojega samoupravnog djelokruga, te otočni i obalno-otočni gradovi i općine na tom otoku osiguravaju zajedničko obavljanje komunalnih

djelatnosti što se odnose na skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, kao i odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, te zajednički organiziraju prijevoz putnika u javnom prijevozu na otoku.

(2) Uz djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, obalno-otočna županija u okviru svoga samoupravnog djelokruga, te otočni i obalno-otočni gradovi i općine mogu na temelju odluka predstavničkog tijela gradova, odnosno općina, organizirati zajedničko obavljanje drugih djelatnosti od njihova interesa koje se smatraju komunalnima prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", br. 36/95., 70/97. i 124/97.).

(3) Obavljanje djelatnosti i održavanje komunalne infrastrukture za djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, financira se uz izvore određene posebnim propisima i iz proračuna obalno-otočne županije.

(4) Obalno-otočna županija, obalno-otočni gradovi i općine i tijela državne uprave te pravna osoba za gospodarenje šumama, dužni su, sukladno s Programom osuvremenjivanja otočnih poljskih, šumskih i protupožarnih puteva, iz članka 27. stavak 2. ovoga Zakona, stvoriti uvjete za organiziranje dobrovoljnih vatrogasnih društava u obalno-otočnoj županiji, otočnim i obalno-otočnim gradovima i općinama.

## VIII. OTOČNO VIJEĆE

### Članak 36.

(1) Radi usklađivanja provedbe Nacionalnoga programa, pri Ministarstvu se osniva Otočno vijeće.

(2) Otočno vijeće čine:

1. ministar razvitka i obnove - predsjedavajući Otočnoga vijeća,

2. predstavnici Hrvatskoga državnog sabora, iz reda zastupnika:

a) jedan zastupnik Zastupničkog doma,

b) jedan zastupnik Županijskog doma,

3. tri člana koje imenuje Vlada Republike Hrvatske,

4. po tri predstavnika otoka koje bira skupština obalno-otočne županije, osim skupštine Ličko-senjske županije koja bira jednoga predstavnika.

(3) Otočno vijeće donosi Poslovnik kojim uređuje svoje ustrojstvo, te način rada i odlučivanja Vijeća.

(4) Administrativno-stručne poslove Otočnoga vijeća obavlja Ministarstvo.

### Članak 37.

(1) Otočno vijeće daje mišljenja i prijedloge u postupku donošenja državnih programa te razmatra i daje mišljenje na prijedlog Otočnoga godišnjeg programa.

(2) Otočno vijeće ocjenjuje izvješća o provedbi i izvršenju državnih programa te izvješće o provedbi Otočnoga godišnjeg programa i o tome izvješćuje Vladu Republike Hrvatske.

## IX. IZVJEŠĆIVANJE HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA O UČINCIMA PROVEDBE ZAKONA

### Članak 38.

Vlada Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje izvješćuje Hrvatski državni sabor o učincima provedbe ovoga Zakona.

## X. NADZOR

### Članak 39.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, obavljaju nadležna ministarstva.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te pojedinačnim aktima, uvjetima i načinom rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba, provode inspekcije tijela državne uprave, svaka u okviru svojega djelokruga sukladno s posebnim propisima.

(3) Ministarstvo razvitka i obnove nadzire provedbu Nacionalnoga programa i ovoga Zakona.

## XI. KAZNENE ODREDBE

### Članak 40.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj HBOR i poslovna banka ako odobre kredit protivno odredbi članka 20. stavak 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u HBOR-u i poslovnoj banci ako odobre kredit protivno odredbi članka 20. stavka 1. ovoga Zakona.

### Članak 41.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba koja nema prebivalište na otoku, a koja krivotvori ili dostavi lažne podatke o svojem prebivalištu na otoku s ciljem da joj se odobri obavljanje malog ribolova za osobne potrebe bez naknade.

(2) Novčanom kaznom od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička, odnosno pravna osoba ako protivno odredbama članka 13. ovoga Zakona unese i pokuša uzgajati divljač koja prirodno ne obitava na otoku.

## XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

### Članak 42.

Vlada Republike Hrvatske donijet će propis iz članka 4. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

### Članak 43.

Vlada Republike Hrvatske donijet će programe održivog razvitka u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

### Članak 44.

Ako se područje pojedinih naselja obalno-otočnih gradova i općina proteže dijelom na kopnu a dijelom na otoku, prava i mjere iz članka 14., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 28., 31., 32., 33. i 34. ovoga Zakona, izuzev poluotoka Pelješca, ne primjenjuju se na korisnike iz tih naselja.

### Članak 45.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

### Članak 46.

(1) Brodari koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona obavljali javni putnički brzobrodski prijevoz na državnim linijama iz članka 12. ovoga Zakona, mogu nastaviti obavljati taj prijevoz do 30. rujna 1999. godine.

(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo pomorstva, prometa i veza dovršit će sve poslove za provedbu odredbi članka 12. ovoga Zakona.

### Članak 47.

(1) Ministar poljoprivrede i šumarstva, uz suglasnost ministra razvitka i obnove, donijet će propis iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Obalno-otočne županije osnovat će povjerenstva iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

### Članak 48.

Ministar poljoprivrede i šumarstva donijet će propis iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

### Članak 49.

Ministar turizma donijet će propis iz članka 18. stavak 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### Članak 50.

Vlada Republike Hrvatske donijet će propis iz članka 26. stavka 3. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### Članak 51.

Vlada Republike Hrvatske donijet će državne programe iz članka 27. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### Članak 52.

Ministarstvo financija donijet će propis iz članka 33. stavka 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### Članak 53.

(1) Predstavnička tijela obalno-otočnih gradova i općina iz članka 35. stavak 1. ovoga Zakona, donijet će odluku o zajedničkom obavljanju djelatnosti određenih u članku 47. stavak 1. ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Obalno-otočni gradovi i općine će na temelju odluka svojih predstavničkih tijela iz stavka 1. ovoga članka, u roku od 90 dana od dana donošenja tih odluka iz stavka 1. ovoga članka, organizirati zajedničko obavljanje djelatnosti iz članka 35. stavak 1. ovoga Zakona, putem osoba koje mogu obavljati tu djelatnost prema posebnim propisima.

(3) Ako predstavnička tijela obalno-otočnih gradova i općina u propisanom roku ne donesu odluku iz stavka 1. ovoga članka ili se ne organizira zajedničko obavljanje djelatnosti u roku iz stavka 2. ovoga članka, obalno-otočna županija će organizirati zajedničko obavljanje djelatnosti iz članka 35. stavak 1. ovoga Zakona, na teret obalno-otočnih gradova i općina, a u roku od 90 dana od isteka roka iz stavka 1., odnosno stavka 2. ovoga članka.

#### Članak 54.

Otočno vijeće iz članka 36. ovoga Zakona ustrojiti će se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### Članak 55.

Odredba članka 9. stavak 2. ovoga Zakona primjenjuje se tako da se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona obvezno osigura:

- u roku od jedne godine, najmanje jedna povratna veza dnevno,
- u roku od dvije godine, najmanje dvije povratne veze dnevno, od kojih je barem jedna brzobrodsko,

- u roku od četiri godine, najmanje tri povratne veze dnevno, od kojih su barem dvije brzobrodske.

Članak 56.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 304-03/98-01/02  
Zagreb, 26. ožujka 1999.

ZASTUPNIČKI DOM  
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Potpredsjednik  
Zastupničkog doma  
Hrvatskoga državnog sabora  
**Vladimir Šeks, dipl. iur., v. r.**